

2^e bestuursrapportage 2020

Gemeente Brummen

Inhoudsopgave.....	3
Aanbieding van de 2 ^e bestuursrapportage	5
Programma 1: Bestuur en Veiligheid.....	7
Programma 2: Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer.....	11
Programma 3: Sociaal Domein en Samenleving.....	21
Programma 4: Bedrijfsvoering en Financiering.....	29
Totaaloverzicht uitkomst 2 ^e bestuursrapportage	33
Paragraaf 1: Covid 19.....	35
Bijlage 1: Actieve grondexploitaties.....	39

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de 2^e Bestuursrapportage van 2020 aan. Op basis van de informatie tot en met eind juli 2020 informeren wij u over de ontwikkelingen die van invloed zijn op het begrotingsjaar 2020. Wij stellen u voor om de begroting 2020 bij te stellen. Dit doet u door het vaststellen van de begrotingswijziging.

Bijzondere tijd

De ontwikkeling met de meeste impact op onze samenleving, op onze dienstverlening en op onze financiële positie is de wereldwijde uitbraak van het Covid-19 virus. Op dit moment zitten we nog midden in deze bijzondere tijd. We proberen de effecten zo volledig mogelijk in te schatten. In een afzonderlijke paragraaf vindt u een inzicht op welke terreinen de coronacrisis leidt tot meer kosten en minder inkomsten.

Informatie op hoofdlijnen

In de 1^e bestuursrapportage is op hoofdlijnen aangegeven waar de grootste financiële wijzigingen zitten ten opzichte van de begroting. Ook in deze 2^e bestuursrapportage geven wij u de wijzigingen ten opzichte van de begroting. Deze wijzigingen zijn dus inclusief de 1^e bestuursrapportage.

De begroting 2020 sloot met een positief saldo van € 14.000. Bij de 1^e bestuursrapportage is geen begrotingswijziging vastgesteld. Het uitgangspunt is dus nog € 14.000. De 2^e bestuursrapportage is € 506.000 negatief. Het positieve saldo daalt hierdoor naar € 492.000 negatief.

	<i>bedragen x € 1.000</i>	2020
	Resultaat vastgestelde programmabegroting 2020-2023	€ 14
	<i>Niet beïnvloedbaar</i>	
A.	Structurele doorwerking Jaarrekening 2019	€ -684
B.	Autonome ontwikkelingen	€ 416
	<i>Wel beïnvloedbaar</i>	
C.	Activiteiten 2020	€ -388
D.	Overige Ontwikkelingen en Afronding	€ 150
	Resultaat 1e en 2e bestuursrapportage 2020	€ -492

Bijdrage aan Financieel Gezonde gemeente in 2020

Bij de besluitvorming op 31 oktober 2019 is besloten om jaarlijks € 500.000 toe te voegen aan de reserve. In de begroting houden we dus rekening met een toevoeging van € 500.000 aan de reserve. Als de verwachting van de eindejaarsprognose > € 500.000 negatief is, is het niet mogelijk om de reserve te versterken. Nu het verwachte resultaat € 492.000 negatief is kan er slechts € 8.000 aan de reserve toegevoegd worden. Of er uiteindelijk een dotatie aan de reserve plaats kan vinden is afhankelijk van de ontwikkelingen in de komende maanden en wordt bepaald bij de jaarrekening 2020.

Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)

De MPG is ingepast in de planning- en controlcyclus en in de 2^e bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken voor de actieve grondexploitaties. De conclusie is opgenomen in bijlage 1, actieve grondexploitaties. De onderbouwing van de actieve grondexploitaties is uitgebreider toegelicht in een vertrouwelijke bijlage bij de 2^e bestuursrapportage 2020, dit om de financiële en economische belangen van de gemeente te waarborgen.

A. Structurele doorwerking jaarrekening 2019

Zoals ook in de 1^e bestuursrapportage aangegeven confronteerde de jaarrekening 2019 ons met een aantal forse tegenvallers. Een aantal van deze tegenvallers werken structureel door in de begroting 2020. In programma 3 worden deze tegenvallers nader toegelicht.

B. Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen zijn de ontwikkelingen waarop we als gemeente niet direct sturing hebben. Hieronder vallen onder andere de algemene uitkering, de loonkosten, pensioenverplichtingen, vastgesteld wegenbeheerplan, kapitaallasten etc. Per saldo is dit onderdeel positief. De autonome ontwikkelingen worden in de diverse programma's toegelicht.

C. Activiteiten 2020

Hieronder vallen onderwerpen die mogelijk nog beïnvloedbaar zijn. Hierbij kunt u denken aan het budget voor de omgevingswet. Om de implementatie van de omgevingswet uit te voeren conform het besluit actieplan implementatie omgevingswet is een budget van € 224.000 nodig. Nu de ingangsdatum een jaar is opgeschoven kan ook een deel van het budget naar volgend jaar worden overgebracht. In 2020 € 124.000 en voor 2021 € 100.000.

D. Overig

Op 31 augustus 2020 is vanuit het ministerie van BZK een brief ontvangen over het aanvullend compensatiepakket coronacrisis medeoverheden. Wat dit steunpakket exact inhoudt voor de gemeente Brummen wordt bekend in de septembercirculaire 2020.

In de 2^e bestuursrapportage 2020 gaan we uit van een compensatie van € 200.000.

Leeswijzer

In de vier programma's wordt per werkgebied tekstueel de stand van zaken weergegeven van de activiteiten volgend uit de vastgestelde Programmabegroting 2020.

Het 'verkeerslicht' geeft aan of het resultaat behaald wordt.

Toelichting kleuren: **groen** = behaald; **oranje** = gedeeltelijk behaald; **rood** = niet behaald

Financiële toelichting:

Per programma vindt u de lasten en baten, uitgesplitst in structureel en incidenteel.

De bedragen genoemd in de kolom 'Begroting 2020' zijn de bedragen conform vastgestelde Programmabegroting 2020-2023.

De kolom BGW 2^e Burap betreft de mutaties die in deze 2^e bestuursrapportage zijn opgenomen. De kolom Begroting NW zijn de bedragen na de begrotingswijziging.

De verschillen tussen de 2^e bestuursrapportage en de begroting worden op lasten en baten niveau vanaf € 25.000 toegelicht.

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel en G.I. Timmer

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Bestuur en Dienstverlening
- Veiligheid, Handhaving en Toezicht

Wat willen we bereiken?

Bestuur en dienstverlening

*A.J. van Hedel
G.I. Timmer*

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Instandhouding van een goede dienstverlening op basis van de visie dienstverlening.		
Goed geïnformeerde inwoners d.m.v. een tijdige en begrijpelijke communicatie die ook voor laaggeletterden leesbaar en begrijpelijk is.	Dit is een continue proces, dit najaar sluiten we aan op een landelijke campagne.	
Een sterk lokaal bestuur door via 'gasten van de raad' inwoners te betrekken bij de lokale democratie.	Het uitnodigen van gasten is door Covid-19 stilgevallen, als de raadsvergaderingen weer publiek toegankelijk zijn dan wordt dit door de griffie weer opgestart.	

Veiligheid, Handhaving en toezicht

A.J. van Hedel

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Efficiënte brandweerzorg door inzet op eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid inbrengen bij de VNOG.	Dit is een continue proces waarbij ook mogelijke externe partners zoals de woningstichting worden betrokken.	
Efficiënte brandweerzorg door in te zetten op efficiëntieverbeteringen binnen de VNOG.	Dit is een continue punt van aandacht binnen de GR.	
Preventie en handhaving met betrekking tot kleinschalige overlast door inzet van gemeentelijke (geüniformeerde) buitengewone opsporingsambtenaren (boa's).	Dit wordt als maatwerk ingezet bij kennisneming van overlast.	
Terugdringen van ondermijnende criminaliteit door in- en externe bewustwordingsactiviteiten te organiseren.	Maandelijks is er een SWAT-overleg waarbij ondermijningssignalen worden verrijkt en opgepakt. De intergrale handhavingsactie op industrieterrein Hazenberg is succesvol uitgevoerd, een nieuwe actie wordt voorbereid.	
Terugdringen van ondermijnende criminaliteit door het toepassen en uitbreiden van Bibob-beleid.	Bibob wordt toegepast op alle nieuwe D&H aanvragen. Het maken van nieuw bibob-beleid zit in de voorbereidende fase	
Bevorderen van een goede informatieuitwisseling tussen alle betrokken (hulpverlenings)partijen.	Dit is een continue proces.	
Evalueren Evenementenbeleid gemeente Brummen	Jaarlijks worden de evenementen geëvalueerd met de organisatoren en beoordeeld om eventuele aanpassingen door te voeren.	

Financiële ontwikkelingen

Programma 1 - Bestuur en Veiligheid

	Begroting 2020	BGW 2e Burap	Begroting nw
Lasten			
Incidenteel	€ 2	€ 4	€ 6
Structureel (incl. organisatie)	€ 4.517	€ 531	€ 5.048
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 4.519	€ 535	€ 5.054
Baten			
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 346	€ 93	€ 439
Totale baten (excl. bestemming)	€ 346	€ 93	€ 439
Saldo excl. bestemmingen	-€ 4.173	-€ 442	-€ 4.615
Bestemmingen			
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingen per saldo	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incl. bestemmingen	-€ 4.173	-€ 442	-€ 4.615

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Werkgebieden x € 1.000	2020			2e Burap		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en Dienstverlening	€ 2.408	€ 338	-€ 2.070	€ 2.971	€ 432	-€ 2.539
Veiligheid, Handhaving en Toezicht	€ 2.111	€ 8	-€ 2.103	€ 2.083	€ 7	-€ 2.076
Totaal 1 Bestuur en veiligheid	€ 4.519	€ 346	-€ 4.173	€ 5.054	€ 439	-€ 4.615

Toelichting op de incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Werk Gebied	Omschrijving	LASTEN	Incidenteel
Bestuur en Dienstverlening	Burgerpanel		€ 4
Bestuur en Dienstverlening	Veteranendag		-€ 2
Veiligheid, Handhaving en Toezicht	Integraal Veiligheidsbeleid		€ 2

Verschillen tussen de 2^e bestuursrapportage en de begroting

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 442.000** nadeliger uit dan geraamd. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van dit verschil toegelicht.

LASTEN**€ 535.000 N*****Bestuur en Dienstverlening***

De kosten van het voormalig bestuur laten als gevolg van de collegewisseling een toename van de verplichtingen zien. De lasten stijgen met € 240.000. De hiervoor getroffen voorziening is niet toereikend.

Voor het pensioenfonds van de wethouders is een risicoverzekering afgesloten. In verband met het aantreden van de nieuwe wethouders heeft de verzekeraar een nieuwe premieberekening gemaakt. De jaarpremie stijgt hierdoor, dit levert een nadeel op van € 64.000.

Daarnaast is er een pensioenhiaat ontstaan door de huidige lage rekenrente en magere beleggingsresultaten. Hiervoor is een aanvullende storting van € 196.000 gedaan.

De kosten van de gemeenteraad stijgen met € 72.000. De kostenstijging heeft met name te maken met de hogere kosten voor de accountant. Daarnaast is een gemeenteraadslid tijdelijk vervangen, is er een nieuwe fractie ontstaan en heeft vervanging van de griffier plaatsgevonden.

BATEN**€ 93.000 V*****Bestuur en Dienstverlening***

De voorziening van € 130.000 voor de wachtgeldverplichting is ingezet.

Bij de diverse producten van Burgerzaken zien we een daling van de inkomsten. Er worden minder leges ontvangen voor persoonsbewijzen en verklaringen omtrent gedrag (VOG's). Daarnaast vinden er minder naturalisaties plaats. Alleen de noodzakelijke afspraken gaan door.

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel, W.P. van Burgsteden, P. Inberg G.I. Timmer en C. Sjerps

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- CO2-neutraliteit
- Duurzaam landschap en biodiversiteit
- Circulariteit, klimaat en openbare ruimte
- Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek 2030
- Centrum Brummen
- Economie Recreatie en toerisme
- Cultureel Erfgoed en monumenten
- Verkeer en vervoer
- Ruimtelijke Ordening, Omgevingswet
- Wonen

CO2 Neutraliteit

P. Inberg

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Een visie op zonne-energie opstellen als bouwsteen voor de RES	De conceptvisie (beleidsdocument kader zon) wordt besproken in een klankbordgroep met deelname van betrokken maatschappelijke groepen, mede naar aanleiding van de inloopavonden RES.	
Een visie op windenergie opstellen als bouwsteen voor de RES	Het beleidsdocument kader zon wordt uitgebreid met een kader voor opwek door wind.	
Een visie op warmte-distributie opstellen als bouwsteen voor de RES	Het traject voor de warmtetransitievise start in het najaar van 2020.	
Bevorderen dat binnen het programma Eerbeek 2030 er in 2022 restwarmte van de industrie wordt gebruikt.	Bij het opstellen van de warmtevisie kijken we ook naar de mogelijkheden wat betreft benutting van restwarmte van de papierindustrie. Hierbij moet ook de link gelegd worden met de regiodeal.	
Bevorderen dat binnen het programma Eerbeek 2030 er in 2022 duidelijkheid is over de mogelijkheden van aardwarmte voor de papierindustrie en overige gebouwde omgeving.	We houden contact via de Cleantech Regio en rechtstreeks met de partijen (waaronder Ministerie van EZ) die bezig zijn / gaan met onderzoek naar geothermie.	
Bevorderen van acties in de roadmap van de papierindustrie binnen het programma Eerbeek 2030.	Er zijn nu vooral kansen in de verduurzaming van logistiek. Voor energietransitie heeft de industrie een afzonderlijke landelijke gesprekstafel, dit valt buiten de RES.	
Vermindering van CO2-uitstoot door het ondersteunen van lokale initiatieven.	We ondersteunen door middel van onder andere energiecoaches, energieloket en duurzaamheidsleningen.	

Duurzaam landschap en biodiversiteit

P. Inberg

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Meer biodiversiteit door bij te dragen in project WaardeVol Brummen en via soortgericht bermbeheer.	Plannen hiervoor zijn in ontwikkeling. Er is nog geen uitvoering. Daarmee ook nog geen soortgericht bermbeheer binnen het projectgebied.	
Meer biodiversiteit door nieuwe landschapselementen toe te voegen aan het landschap.	Aanlegwerkzaamheden op locatie Elzenbos. Verder geen activiteiten.	
Uitvoeren van benodigd onderhoud aan meidoornhagen, knortwilgen e.d. om de gemeentelijke landschapselementen te behouden.	Dit loopt volgens planning.	
Vorbereiding van inventarisatie van bestaande landschapselementen.	Niet opgepakt.	
Ondersteunen van vrijwilligers om karakteristieke landschapskenmerken te behouden.	Huidige projecten worden ondersteund.	
Subsidiëring projecten via het landschapscontract.	Project is in uitvoering. Loopt tot mei 2023	
Het stimuleren van natuurinclusieve landbouw via advisering en het geven van trainingen aan lokale agrariërs.	Het project loopt. Het doel van deelname vijf Brummense boeren is daarmee behaald.	
In Cleantechverband werken aan korte voedselketens.	Project is dit voorjaar gestart.	

Circulariteit, klimaat en openbare ruimte

P. Inberg
C. Sjerps

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Opstellen grondstoffenbeleid- en uitvoeringsplan voor de jaren 2020-2023.	Planning is om deze in 2021 afgerond te hebben.	
Regionale Adaptatiestrategie voor het buitengebied opstellen.	Start is gepland voor eind 2020.	
Een toekomstbestendige representatieve openbare ruimte met een grotere biodiversiteit door de bermen zodanig te beheren dat de bloemenrijkdom toeneemt.	Eerste bermen zijn en gazonstroken zijn ingezaaid. In samenwerking met cleantech regio en LNB wordt gekeken naar het inzaaien van akkerranden ter bevordering van biodiversiteit. Nieuw bermen bestek is in de maak. Potentiele locaties worden waar mogelijk binnen de kosten anders beheerd.	
Een toekomstbestendige representatieve openbare ruimte met een grotere biodiversiteit door in samenspraak met inwoners omvormen van wegen en plantsoenen naar een meer klimaatbestendige inrichting.	Budget is nog deels beschikbaar plannen worden na de zomer verder opgepakt en uitgewerkt.	
Een toekomstbestendige representatieve openbare ruimte met een grotere biodiversiteit door in de woonwijken afgestorven beplantingen en plantvakken met woekerende onkruiden vervangen in samenhang met verharding en klimaatmaatregelen.	Budget is nog deels beschikbaar plannen worden na de zomer verder opgepakt en uitgewerkt.	
Een toekomstbestendige representatieve openbare ruimte met een grotere biodiversiteit door het opstellen van een plan van aanpak voor invasieve soorten zoals de Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw.	Subsidiemogelijkheden zijn onderzocht bij de provincie voor het opstellen van een plan. Mogelijkheden voor financiering zijn aanwezig.	
Beheersing van de overlast door een preventieve aanpak van de eikenprocessierups.	Waar mogelijk heeft preventieve aanpak plaatsgevonden. Daarna volgens beleid reactief bestreden.	
Evalueren van het beleidsplan openbare verlichting 2016-2020	Evaluatie vindt plaats in 2021	

Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek 2030

W.P. van Burgsteden

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Verdere uitwerking van de samenwerking tussen provincie, IKEL en gemeente door het concretiseren van de intentieovereenkomst Eerbeek - Loenen 2030.	Als vervolg op de intentieovereenkomst is een samenwerkingsovereenkomst Eerbeek-Loenen 2030 in voorbereiding	
Verkennen van de mogelijkheid om een Logistiek centrum te realiseren.	De verkenning is nagenoeg afgerond. Een concept samenwerkingsovereenkomst-LCE is opgesteld.	
Faciliteren van de bouwplannen voor herstructurering Eerbeekse Enk (Veluwonen)	Eerste fase van de nieuwe woningen zijn opgeleverd. De volgende fase wordt op dit moment gerealiseerd. Aansluitend aan de fasering van de opgeleverde woningen wordt door ons de openbare ruimte heringericht	
Faciliteren van de bouwplannen voor het realiseren woningen Lombok.	Eerste fase woningen is opgeleverd, volgende fase is in aanbouw. Woonrijp maken start dit jaar.	
Invullen van de vrijkomende schoollocaties door het verkopen van bouwrijpe kavels.	Het leveren van bouwrijpe kavels is in voorbereiding. We lopen vertraging op door archeologisch onderzoek op alledrie de locaties.	
In samenspraak met inwoners en stakeholders een nieuw masterplan voor centrum Eerbeek en de Eerbeekse beek afronden.	Het concept Masterplan is gereed. Veel input is geleverd. In najaar 2020 start brede participatie	

Centrum Brummen

P. Inberg

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Vaststellen van een centrumplan	Plan van aanpak is in juli aan het college aangeboden	
Ondersteunen van plannen voor opwaardering route Brummen – Bronkhorst.	Maakt onderdeel uit van het plan van aanpak voor CP Brummen	
Bepalen van de woningbouwprogrammering voor de ontwikkellocaties in de kern Brummen	Maakt onderdeel uit van het plan van aanpak voor CP Brummen	

Economie, Recreatie en Toerisme

W.P. van Burgsteden

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Verbeteren van het huidig ondernemers- / vestigingsklimaat door structureel overleg met de ondernemersverenigingen te voeren en de contacten met de ondernemers te intensiveren.	Contacten worden geïntensiveerd. Ook wekelijkse bedrijfsbezoeken met de wethouder aan bedrijven. Contact met ondernemersvereniging is goed en gestructureerd.	
Verbetering van de bewegwijzering en investeringen in de toeristische infrastructuur.	Project loopt. Offertes zijn uitgevraagd. Collegevoorstellen volgen.	
Verhogen van de toeristenbelasting met 25% bovenop de inflatiecorrectie. Van de meeropbrengsten is 25% geormerkt voor de reserve Recreatie en Toerisme.	Corona crisis heeft ervoor gezorgd dat dit er niet van is gekomen. Hierbij speelt ook mee dat er aanzienlijk minder overnachtingen zullen zijn dit jaar en dus de opbrengst toeristenbelasting lager zal zijn dan geïmagineerd.	
Tegengaan van de verrommeling van het bestaande bedrijventerrein De Hazenberg door voorlichting te geven over de voordelen van parkmanagement.	Mede door corona is dit er niet van gekomen. Deze ondernemers gaven aan hier nu niet op zitten te wachten.	
Faciliteren van aanleg van glasvezel op industrieterreinen.	Is geregeld, planning realisatie is eind 2020	
Verkoop van kavels op bedrijventerrein de Hazenberg stimuleren.	Er is verregaande interesse voor nagenoeg het geheel gebied. Inmiddels zijn er 4 kavels verkocht en meerdere hebben een optie tot koop. Corona zorgt wel voor vertraging.	
Een sterke lokale economie door waar mogelijk lokaal aan te besteden.		
Een goede kennis van onze lokale bedrijvigheid door als college bedrijfsbezoeken af te leggen.	Agenda is opgesteld, alleen zijn we nu ingehaald door de corona-crisis.	
Samenwerken met provincie en IKEL in Eerbeek - Loenen 2030.		

Cultureel erfgoed en monumenten

A.J. van Hedel

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Op aanvraag verstrekken van informatie over geldende regelgeving en financieringsmogelijkheden.	Doorlopend proces, geen bijzonderheden	

Verkeer en vervoer

W.P. van Burgsteden

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Lobbyen bij de provincie voor vermindering van de geluidbelasting van de N348.	We zijn in gesprek met de provincie over het opwaarderen van de rotonde Kwazenbosweg en daarbij afwaardering N348 besproken. Nog geen zicht op daadwerkelijk afwaarderen.	
Vervolgonderzoek mogelijkheden doorgaand vrachtverkeer in de kern Brummen te beperken.	Snelheidsverlaging in Brummen en Leuvenheim naar 30 km/u in voorbereiding. Beperken van vrachtverkeer hier niet in meegenomen vanwege het ontbreken van alternatieve routes.	
Uitvoeringsmaatregelen treffen om de fietsverbinding Eerbeek - Zutphen veiliger te maken (onder voorbehoud van provinciale subsidie).	Het sobere ontwerp voldoet niet aan de provinciale eisen voor toekenning subsidie. Het traject dient compleet heringericht te worden om in aanmerking te komen voor subsidie. Denk hierbij aan een fietsstraat.	
Monitoren van verkeersstromen en bijdragen aan planvorming voor een goede inpassing van de N786 / N787 in de gemeente.		

Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet

G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Inventariseren van beleidsstukken en per beleidsveld bepalen welke doelen relevant zijn. Overleg en afstemming met en tussen beleidsvelden, en met andere partijen zoals het waterschap, Omgevingsdienst, veiligheidsregio en GGD.	Dit jaar zijn twee projectleiders aangetrokken die op basis van een actieplan er voor zorgen dat we als gemeente op 1 januari 2022 klaar zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.	
In 2020 onze ICT voorbereiden op de Omgevingswet.	Projectplan opgeleverd en aangepast nav de nieuwe inwerkingtreding per 1 januari 2022. Aanbesteding software heeft plaatsgevonden en gesprekken met externe partijen zijn gestart voor de aanpassing van de bestaande applicaties en voor de ontsluiting van de ruimtelijke plannen.	

Wonen

G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Druk op de woningmarkt van de middeninkomens verkleinen door nieuwbouw van koopwoningen tussen de €180.000 en €250.000 te stimuleren.	Bij nieuwe woningbouwinitiatieven zal hier, ook bestuurlijk, op gestuurd moeten worden.	
Actief vraag en aanbod monitoren voor voldoende sociale huurwoningen.	Knelpunten meenemen in prestatieafspraken met woningstichting	
Vanuit de markt woningbouwinitiatieven faciliteren voor een passende woning voor elke levensfase.	Dit loopt op verzoek uit de markt	
Leningen verstrekken voor het isoleren van woningen om een duurzamer woningvoorraad te creëren.	De raad heeft in juni een nieuwe verordening hiervoor vastgesteld.	
Stimuleren van een gedifferentieerd woningaanbod voor een gevarieerde opbouw van wijken en kernen.	Dit loopt, er wordt gestuurd indien er initiatieven zijn.	

Financiële ontwikkelingen

Programma 2 - Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer

	Begroting 2020	BGW 2e Burap	Begroting nw
Lasten			
Incidenteel	€ 486	€ 396	€ 882
Structureel (incl. organisatie)	€ 9.689	€ 690	€ 10.379
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 10.175	€ 1.085	€ 11.260
Baten			
Incidenteel	€ 50	€ 520	€ 570
Structureel	€ 5.509	-€ 53	€ 5.456
Totale baten (excl. bestemming)	€ 5.559	€ 467	€ 6.026
Saldo excl. bestemmingen	-€ 4.616	-€ 618	-€ 5.234
Bestemmingen			
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 654	€ 283	€ 937
Bestemmingen per saldo	€ 654	€ 283	€ 937
Saldo incl. bestemmingen	-€ 3.961	-€ 337	-€ 4.298

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horen de volgende werkgebieden. De bedragen betreffen de uitkomsten na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Werkgebieden x € 1.000	2020			2e Burap		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
CO2 neutraliteit	€ 186	€ 11	-€ 175	€ 273	€ 98	-€ 175
Duurzaam Landschap en Biodiversiteit	€ 404	€ 43	-€ 361	€ 756	€ 324	-€ 432
Circulariteit, Klimaat en Openbare Ruimte	€ 6.618	€ 5.176	-€ 1.442	€ 7.056	€ 5.424	-€ 1.631
Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek - Loenen 2030	€ 1.066	€ 0	-€ 1.066	€ 1.140	€ 0	-€ 1.140
Centrum Brummen	€ 41	€ 0	-€ 41	€ 41	€ 0	-€ 41
Economie, Recreatie en Toerisme	€ 275	€ 224	-€ 51	€ 269	€ 234	-€ 35
Cultureel Erfgoed en Monumenten	€ 41	€ 0	-€ 41	€ 47	€ 0	-€ 47
Verkeer en Vervoer	€ 261	€ 15	-€ 246	€ 270	€ 14	-€ 256
Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet	€ 563	€ 69	-€ 494	€ 646	€ 128	-€ 518
Wonen	€ 719	€ 674	-€ 45	€ 762	€ 740	-€ 21
Totaal 2 Ruimtelijke ontwikkeling en beheer	€ 10.174	€ 6.212	-€ 3.962	€ 11.260	€ 6.962	-€ 4.296

Toelichting op de incidentele mutaties

Werk Gebied	LASTEN	
	Omschrijving	Incidenteel
CO2 Neutraliteit	Energiecoach, dekking reserve duurzaamheid/Ligt op groen	€ 5
CO2 Neutraliteit	Verkenning Natuurinclusief, dekking reserve duurzaamheid/licht op groen	€ 10
CO2 Neutraliteit	Incidentele projecten 2020 (dekking reserveduurzaamheid/licht op groen):	
CO2 Neutraliteit	~ Warmtevisie	€ 10
CO2 Neutraliteit	~ Klimaatplan	€ 5
CO2 Neutraliteit	~ Warmtetrject regio RES	€ 5
CO2 Neutraliteit	~ Regiodeal Innovatie coöperatie	€ 4
CO2 Neutraliteit	~ Woningeigenaren en agrariërs buitengebied	€ 3
CO2 Neutraliteit	~ Integrale visie laadinfrastructuur en plaatsingsbeleid	€ 5
CO2 Neutraliteit	~ Communicatie en onvoorzien	€ 11
CO2 Neutraliteit	~ Routekaart verduurzamingmaatschappelijk vastgoed	€ 10
CO2 Neutraliteit	~ Onderzoek warmtenet Eerbeek	€ 10
CO2 Neutraliteit	~ Windonderzoek	€ 6
CO2 Neutraliteit	~ Energieloketten	€ 3
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Bossen en Landschap, bosdunning	€ 6
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Groene Opgave Landschap Plankosten, Realisatie en Compensatie	€ 245
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Plattelandsontwikkeling Landschapscontract	€ 47
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Plattelandsontwikkeling Natuurinclusief (verrekening res Duurzaamheid/Ligt op groen)	-€ 20
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Plattelandsontwikkeling, Landschapsbiografie	€ 8
Circulariteit, Klimaat en Openbare Ruimte	Park 't Goor, dekking reserve Toerisme en Recreatie (raadsbesl 19-9-2019)	€ 15
Circulariteit, Klimaat en Openbare Ruimte	Goede fietsverbindingen Onderwijs en Sport	€ 10
Circulariteit, Klimaat en Openbare Ruimte	Riolen, niet benodigd incidenteel budget	-€ 35
Ruimte voor Eerbeek	Incidentele dekking Loonkosten	-€ 13
Ruimte voor Eerbeek	Actualisatieplan Geluid	€ 8
Ruimte voor Eerbeek	Maatregelen hogere waarde woningen Eerbeek-Zuid	€ 66
Verkeer en Vervoer	Vervangen verwijsborden	€ 12
Wonen	Boekwaarde afboeken i.v.m. verkoop gemeentewoning	€ 25
Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet	Incidentele kosten Verkoop gronden doorschuiven	-€ 75
Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet	Incidentele kosten verkoop diverse panden/gronden	€ 10

Werk Gebied	BATEN Omschrijving	Incidenteel
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Groene Opgave Landschap subsidie	€ 245
Duurzaam landschap en biodiversiteit	Plattelandsontwikkeling subsidie Landschapscontract	€ 47
Circulariteit, Klimaat en Openbare Ruimte	Openbare ruimte, bijdrage marktpartijen goedkeuring bouwrijp maken	€ 50
Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet	Verkoop gronden (parkeerplaats)	€ 78
Wonen	Verkoop gemeentewoning	€ 130
Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet	Incidentele Baten verkoop gronden doorschuiven	-€ 50
CO2 Neutraliteit	Regeling Extern Advies Warmtetransitie (verrekening res Duurzaamheid)	€ 21

Verschillen tussen de 2^e bestuursrapportage en de begroting

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 337.000** nadeliger uit dan geraamd. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van dit verschil toegelicht.

LASTEN

€ 1.085.000 N

CO2-neutraliteit

In 2020 worden een aantal projecten opgepakt in het kader van duurzaamheid. In het overzicht van incidentele lasten zij deze nu opgenomen. In totaal gaat het om een bedrag van afgerond € 72.000. Kosten worden gedekt uit subsidie regeling warmtetransitie en uit reserve Duurzaamheid/Ligt op Groen.

Duurzaam landschap en biodiversiteit

Voor het preventief bestrijden van de eikenprocessierups is een budget van € 50.000 structureel nodig. Hiermee worden hogere kosten (repressief bestrijden) voorkomen, zoals uit voorgaand jaar is gebleken (2^e burap 2019).

Circulariteit, klimaat en openbare ruimte

Wegenonderhoud

Het wegenbeheerplan gaat uit van kwaliteitsniveau basis. Op dit niveau blijven de wegen veilig voor weggebruikers en het onderhoud blijft op een voldoende niveau. Op basis van het vastgestelde wegenbeheerplan is voor jaarschijf 2020 voor groot onderhoud een hoger budget van € 287.500 nodig om dit onderhoudsniveau te behouden. Het jaarlijks budget voor groot onderhoud fluctueert. Om deze fluctuatie in de begroting te voorkomen wordt gewerkt met een voorziening voor groot onderhoud wegen. Daarnaast is volgens het beheerplan voor het jaarlijks klein onderhoud een structureel budget nodig van € 32.000. Vanuit de jaarstukken 2019 valt incidenteel € 69.000 vrij.

Bij openbare straatverlichting is sprake van hogere energiekosten en een kleine overschrijding als gevolg van een mislukte aanbesteding. In totaal gaat het om € 33.000 nadeel.

Rioolrenovaties.

Qua planning wordt nu rekening gehouden met onder andere de woningrenovaties in Eerbeek. In 2020 is het project vanuit 2019 in afronding. Een groot deel van het budget 2020 is al naar 2021 overgeheveld. Per saldo gaat het om afgerond € 291.000. Voor de begroting heeft dit verschuiven geen resultaat. De renovatieprojecten worden uit de voorziening Rioolrenovaties gedekt.

De kosten voor verwijdering van huishoudelijk afval pakt € 124.000 hoger uit. De stijging komt voort uit hogere verbrandingsbelasting op restafval en landelijke stijgingen in de verwerking van het plastic, metaal en drankpakken. De kosten worden verrekend met de reserve Afvalstoffenheffing.

Bij de kosten van onderhoud begraafplaatsen is nu structureel capaciteit geraamd van € 32.000.

Economie Recreatie en toerisme

In verband met Covid-19 zijn er nog geen subsidies voor evenementen verstrekt. Mogelijk dat dit najaar nog aanvragen volgen, maar dat is op dit moment nog niet bekend. Na verwachting wordt hier een financieel voordeel verwacht van € 30.000. Dit voordeel wordt verrekend met de reserve Toerisme en Recreatie.

Ruimtelijke ordening, Omgevingswet

Op 3 maart 2020 heeft het college besloten om de implementatie van de omgevingswet uit te voeren volgens het actieplan implementatie Omgevingswet. De doelstelling is om de organisatie, processen en informatievoorziening op de ingangsdatum van de Omgevingswet "Omgevingswetproof" te hebben, conform het minimumscenario van de VNG. In april 2020 is landelijk besloten om de invoering van de omgevingswet uit te stellen omdat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog niet gereed is. Daarnaast is de implementatie door de coronacrisis vertraagd.

Uitvoering van het actieplan implementatie Omgevingswet is noodzakelijk om straks met de Omgevingswet te kunnen werken. Indien we deze investering niet doen kunnen we op de ingangsdatum geen aanvragen om omgevingsvergunningen meer ontvangen en verlenen en ook geen medewerking meer verlenen aan initiatieven die strijdig zijn met de geldende bestemmingsplannen.

Het budget actieplan implementatie Omgevingswet bedraagt € 224.000. In 2020 wordt hiervoor € 124.000 beschikbaar gesteld, in 2021 € 100.000.

Bij de post Gronden en Landerijen zien we de volgende ontwikkelingen. De kosten die geraamd zijn in verband met het verkopen van snippergroen worden dit jaar niet gemaakt. Het gehele project schuift één jaar door. Dit geldt ook voor de raming van 2021, deze schuift deels door naar 2022 en 2023. Voor 2020 levert dit een voordeel op van € 75.000.

BATEN**€ 750.000 V****CO2-neutraliteit**

In 2020 worden een aantal projecten opgepakt in het kader van duurzaamheid. In het overzicht van incidentele lasten zijn deze opgenomen. Kosten worden gedekt uit de subsidie regeling warmtetransitie € 20.600 en uit reserve Duurzaamheid/Ligt op Groen afgerond € 51.000.

Circulariteit, klimaat en openbare ruimte

De hogere kosten voor verwijdering van huishoudelijk afval (incl. btw € 150.000) en het niet uitkeren van dividend (aandeel Brummen € 28.000), omdat men de komende jaren moet voldoen aan de afspraak rond een gezonde solvabiliteitsratio, worden verrekend met de reserve Afvalstoffenheffing. Verder worden ook de meerkosten van de openbare reiniging/reiniging wegen deels verrekend met deze reserve. In totaal gaat het om een inzet van de reserve van afgerond € 199.000.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen.

Door het ontbreken van verdere verplichtingen kan het bedrag van € 13.572 uit de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen vrijvallen.

Economie Recreatie en toerisme

In verband met Covid-19 zijn er nog geen subsidies voor evenementen verstrekt zoals bij de lasten hiervoor is gemeld. Naar verwachting zal de inzet vanuit de reserve Toerisme en recreatie € 30.000 lager zijn.

Vanaf 2020 wordt een deel van de organisatiekosten van de adviseur Toerisme en Recreatie uit de reserve Toerisme en Recreatie gedekt. Het gaat om afgerond € 31.000 in 2020.

Ruimtelijke ordening, Omgevingswet

Bij de post Particuliere plannen zijn de verwachte leges € 30.000 hoger dan geraamd.

Bij de post Gronden en Landerijen zien we de volgende ontwikkelingen.

De opbrengsten die geraamd zijn in verband met het verkopen van snippergroen worden dit jaar niet gehaald. Het gehele project schuift één jaar door. Dit geldt ook voor de raming in 2021, maar deze schuift deels door naar 2022 en 2023. Voor 2020 levert dit een nadeel op van € 50.000.

De verkoop van parkeerplaats de Gallery is dit jaar afgerond en levert een incidentele bate op van afgerond € 77.500.

Wonen

De opbrengst omgevingsvergunningen wordt dit jaar niet gehaald. Enerzijds is de opbrengst in de programmabegroting te hoog geraamd. Daarnaast zien we dat de ontwikkelingen rondom PFAS en stikstof een remmende werking op de bouwactiviteiten heeft. De verwachting is een lagere opbrengst van € 55.000. Aan opgelegde dwangsommen is € 25.000 geïncasseerd.

Bij het gebouw Werkfit aan de Kollergang is er sprake van leegstand v.w.b. het verhuurbare deel. Hierdoor missen we huuropbrengsten van afgerond € 34.000. Er wordt gezocht naar nieuwe huurders.

Bouwgrondcomplex Koppelenburg wordt in 2020 afgesloten met een positief resultaat. Bij de Jaarstukken 2020 wordt het definitieve resultaat verrekend met de algemene dienst en deze grondexploitatie afgesloten.

Portefeuillehouders: C. Sjerps en G.I. Timmer

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Werk en Inkomen
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Welzijn
- Sport, kunst en cultuur
- Jeugdzorg
- Volksgezondheid
- Onderwijs en Kinderopvang

Sociaal Domein, algemeen

C. Sjerps

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Doorontwikkeling van de monitor sociaal domein.	Berenschot doet onderzoek naar de inrichting en KPI's voor de Monitor Sociaal Domein. Op basis van de adviezen en aanbevelingen kan de Monitor Sociaal Domein worden ingericht.	
Monitoren via het overzicht "budgetneutraliteit in het sociaal domein".	Berenschot doet onderzoek naar de inrichting en KPI's voor de Monitor Sociaal Domein. Financiële KPI's zullen door Berenschot worden meegenomen. Op basis van de adviezen en aanbevelingen kan de Monitor Sociaal Domein worden ingericht.	
Efficiënte en effectieve uitvoering van de taken hiervoor uitvoerings- en resultaatafspraken met zorgaanbieders opstellen.	Alle uitvoerings en resultaatafspraken voor 2020 zijn vastgesteld	
Op basis van onderzoeksresultaten en monitorgegevens maatregelen treffen die leiden tot minder toekomstige uitgaven.	De Wmo onderzoeken zijn afgerond. De Wmo verordening is door de Raad vastgesteld. Berenschot doet onderzoek naar besparingsmogelijkheden binnen de wetgeving en jurisprudentie. Er is door het college besloten tot voortzetting van de Praktijk Ondersteuner Huisartsen Jeugd met twee jaar.	
We passen de uitvoering en werkprocessen zodanig aan dat dit leidt tot een administratieve lastenverlichting, lagere uitvoeringskosten en zelfredzame inwoners.	Zowel lokaal als regionaal wordt er gewerkt aan het verbeteren van de uitvoering en de werkprocessen. In regionaal verband wordt nu aanpassing van de raamovereenkomst inkoop Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen voorbereid.	

Werk en Inkomen

C. Sjerps
G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
We maken inwoners met een Participatiewet-uitkering zoveel mogelijk werkfit zodat inwoners zoveel mogelijk in hun eigen inkomen voorzien.	Inwoners met een uitkering zijn ingestroomd in de WerkFit trajecten uitgevoerd door Larcom. Door de Coronacrisis is er wel vertraging opgelopen in de geprognostiseerde aantallen instroom in deze WerkFit trajecten	
We creëren voldoende reguliere en betaalde werkplekken voor onze Wsw werknemers en werkfitte inwoners.	De uitstroom naar werk is door de Coronacrisis lager dan voorzien. De Wsw medewerkers hebben grotendeels met inzet van WerkFit hun werk en baan bij hun werkgever behouden. Voor een enkele Wsw-medewerker was dit niet mogelijk omdat de werkgever vanwege de Coronacrisis en RIVM richtlijnen het productieproces tijdelijk moet stil leggen.	
We maken een plan om het gebruik van minimaregelingen en schuldhulpverlening te vergroten om zo inwoners met dreigende financiële problemen snelle en adequate ondersteuning te bieden.	Er is geen plan opgesteld. Er zijn wel op uitvoeringsniveau verbeteringen doorgevoerd die zorgen dat we inwoners sneller adequate ondersteuning kunnen bieden"	
In samenwerking met de gemeente Lochem uitvoering geven aan een door het Rijk gefinancierde pilot voor een goede invoering van de nieuwe Wet inburgering.	Pilot loopt. Daarnaast zijn we bezig met de voorbereidingen rondom de inrichting van de nieuwe wet inburgering.	
Evalueren nota "ondersteuning voor mensen met een laag inkomen en/of financiële problemen".	Evaluatie 2019 is uitgevoerd. In uitvoering zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd.	
We ontwikkelen een lokaal plan van aanpak voor het bestrijden van laaggeletterdheid en bevorderen van digitale vaardigheden.	De eerste bijeenkomsten in het kader van dit plan van aanpak vinden plaats in september.	

Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Welzijn

C. Sjerps

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Bij een melding bepalen we binnen twee weken of we een aanvraag voor verplichte zorg indienen bij de officier van justitie om zo goed uitvoering te geven aan de wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ).	In 2020 is er één melding gedaan en heeft er één vooronderzoek plaats gevonden. De implementatie van de Wet verplichte ggz (Wvggz) is inmiddels afgerond. Binnen Team Voor Elkaar is de deskundigheid voor de uitvoering van de Wvggz geborgd en ook de werkprocessen zijn goed ingericht. Het lukt om binnen de gestelde termijn het vooronderzoek af te ronden.	
Opstellen van uitvoerings- en resultaatafspraken met gesubsidieerde zorgaanbieders en lokale gesubsidieerde partijen voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de taken.	Dit loopt volgens verwachting	
In regionaal verband afspraken maken over de decentralisatie van centrumgemeente naar lokale gemeenten in 2022 voor de uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.	In het regionaal ambtelijk overleg (RAO) maatschappelijke opvang/ beschermd wonen (MO/BW) wordt gewerkt aan het opstellen van een richtinggevend regionaal kaderdocument Beschermd Thuis (oplevering december 2020). Dit document schetst het nieuwe zorglandschap na de doordecentralisatie van Beschermd Wonen (verwachte afronding in 2030).	
We maken een lokaal actieplan om het gebruik van de meldcode huiselijk geweld & kindermishandeling te vergroten.	De regiovisie, uitvoeringsagenda en lokale paragraaf zijn vastgesteld door de gemeenteraad	

Sport, Kunst en Cultuur

G.I. Timmer
C. Sjerps

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Opstellen van een uitvoeringsplan Sport, gericht op bewegen en gezond gedrag. Uitvoerings - en resultaatafspraken maken met Stichting Sportkompas.	Lokaal Sport- en beweegakkoord is in mei 2020 afgesloten. Voor het jaar 2020 en 2021 is hiervoor een budget vanuit het Rijk beschikbaar. Dit is 20.000,- per jaar. Hiervoor is begin juni 2020 een SPUK aanvraag ingediend bij het Ministerie van VWS. Uitvoering van Sportakkoord is belegd bij Stichting Sportkompas en start in september 2020 tijdens de Nationale Sportweek. Resultaatafspraken met Sportkompas is onderdeel van de subsidieafspraken. Overleg hierover is nog niet afgerond.	
In samenwerking met Culturele Stichting (CSGB) en cultuurcombinatiefunctionaris opstellen cultuurvisie.	Verkennde gesprekken met Culturele Stichting en Combinatiefunctionaris Cultuur zijn afgerond. Met Bibliotheek moet nog verkennend gesprek plaatsvinden. Wordt na zomervakantie verder opgepakt, afhankelijk van coronamaatregelen.	
Voortzetten van subsidiëring op sport, cultuur, kunst en taalontwikkeling om de sociale samenhang in de samenleving te behouden.	Subsidies Cultuur, Kunst en Media 2020 zijn verleend. Sportkompas moet nog afgewikkeld worden.	
De huisvestingsmogelijkheden van de bibliotheekvoorzieningen bezien in de planvorming van de centra in Brummen en Eerbeek.	Het masterplan voor het centrum van Eerbeek zal voortzetting van de bibliotheek op de huidige locatie (Plu) mogelijk maken. In dit masterplan wordt geen herontwikkeling van deze locatie voor andere doeleinden voorzien. Het masterplan voorziet vanzelfsprekend niet in een financiering van de huisvesting van de bibliotheek op deze locatie. Het plan geeft alleen aan wat er ruimtelijk en functioneel mogelijk is.	

Jeugdzorg

G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Jeugdzorg	Stand van zaken	Resultaat
We zetten meer in op accountmanagement richting zorgaanbieders.	Met het instrument budgetplafonds willen we meer regie op uitgaven krijgen, kunnen sturen op veranderingen, transformatie bij aanbieders. Effecten worden pas op langere termijn zichtbaar.	
We zetten een POH'er Jeugd in bij huisartsen.	In juni heeft het college besloten tot voortzetting van het project inzet POH-Jeugd bij huisartsen voor de resterende 2 projectjaren tot 1 september 2022. In het najaar wordt onderzocht of uitbreiding van capaciteit POH-Jeugd per 1-1-2021 wenselijk is en in welke mate. Resultaten eerste half jaar laten zien dat POH-Jeugd deel patiënten zelf kan begeleiden waardoor geen maatwerkvoorziening nodig is. Inzet leidt tot minder doorverwijzingen naar jeugdhulp.	
We voeren een pilot op een basisschool uit en monitoren de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.	Dit wordt in het najaar verder opgepakt.	

Volksgezondheid

G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Afspraken maken binnen het gezondheidsnetwerk Brummen zodat inwoners minder vaak hun zorgvraag hoeven te herhalen.	Vanwege de Corona ontwikkelingen heeft dit tijdelijk stil gelegen. Na verlichting van de maatregelen zal dit weer worden opgestart.	

Onderwijs en kinderopvang

G.I. Timmer

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoeringsafspraken maken met leerplicht en Regionaal Meld- en coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters (RMC).	Dit wordt in het najaar verder opgepakt.	
We stimuleren ouders om gebruik te maken van de peuteropvang.	We hebben het percentage peuters dat gebruik maakt van peuteropvang nog niet vast kunnen stellen door de coronacrisis.	
Zorgen voor goede onderwijshuisvesting door afspraken maken over huisvesting van De Lans en de scholen in Eerbeek en Brummen.	De huisvestingsaanvragen voor dorp Brummen zijn opgenomen in de programmabegroting 2021-2024. De gesprekken over de aanvragen dorp Eerbeek starten in september	

Financiële ontwikkelingen

Programma 3 - Sociaal Domein en Samenleving

	Begroting 2020	BGW 2e Burap	Begroting nw
Lasten			
Incidenteel	€ 283	€ 1.418	€ 1.701
Structureel (incl. organisatie)	€ 25.628	€ 1.231	€ 26.859
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 25.911	€ 2.649	€ 28.560
Baten			
Incidenteel	€ 0	€ 2.003	€ 2.003
Structureel	€ 6.087	-€ 145	€ 5.942
Totale baten (excl. bestemming)	€ 6.087	€ 1.858	€ 7.945
Saldo excl. bestemmingen	-€ 19.825	-€ 790	-€ 20.615
Bestemmingen			
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingen per saldo	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incl. bestemmingen	-€ 19.825	-€ 790	-€ 20.615

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Werkgebieden x € 1.000	2020			2e Burap		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Werk en Inkomen	€ 9.172	€ 4.828	-€ 4.344	€ 11.351	€ 6.791	-€ 4.561
Jeugdzorg	€ 4.839	€ 0	-€ 4.839	€ 5.086	€ 0	-€ 5.086
Volksgesondheid	€ 754	€ 0	-€ 754	€ 750	€ 0	-€ 750
Maatschappelijke Ondersteuning en Welzijn	€ 7.213	€ 469	-€ 6.744	€ 7.463	€ 302	-€ 7.162
Sport, Kunst en Cultuur	€ 2.030	€ 477	-€ 1.553	€ 2.027	€ 477	-€ 1.549
Onderwijs en Kinderopvang	€ 1.903	€ 312	-€ 1.591	€ 1.884	€ 375	-€ 1.509
Totaal 3 Sociaal Domein en Samenleving	€ 25.911	€ 6.086	-€ 19.825	€ 28.561	€ 7.945	-€ 20.617

Toelichting op de incidentele mutaties

Werk Gebied	LASTEN Omschrijving	Incidenteel
Jeugdzorg	Jeugdhulp, Praktijkondersteuning Huisarts	€ 16
Jeugdzorg	Continuïteit van de zorg	€ 15
Sport, Kunst en Cultuur	Sport, uitvoering lokaal sportakkoord	€ 1
Werk en Inkomen	TOZO Levensonderhoud	€ 1.600
Werk en Inkomen	TOZO Bedrijfskrediet	€ 150
Werk en Inkomen	TOZO uitvoeringskosten	€ 254
Werk en Inkomen	Invoeringsbudget Wet Inburgering	€ 41
Maatschappelijke ondersteuning en Welzijn	Incidentele dekking Loonkosten	-€ 11
Maatschappelijke ondersteuning en Welzijn	Aanvullende kosten onderzoek Berenschot	€ 18
Maatschappelijke ondersteuning en Welzijn	Vereffening incidenteel overschot MO/BW	-€ 676
Onderwijs en Kinderopvang	Aanschaf laptops	€ 7
Onderwijs en Kinderopvang	Straatstickers	€ 2

Werk Gebied	BATEN Omschrijving	Incidenteel
Werk en Inkomen	TOZO Rijksvergoeding	€ 1.996
Onderwijs en Kinderopvang	Vergoeding aanschaf laptops	€ 7

Verschillen tussen de 2^e bestuursrapportage en de begroting

De financiële uitkomst van programma 3 valt afgerond **€ 790.000** nadeliger uit dan geraamd. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van dit verschil toegelicht.

LASTEN

€ 2.649.000 N

Werk en Inkomen

Binnen dit werkgebied zien we een forse toename van de lasten. Dit wordt veroorzaakt door de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) die met ingang van half maart geldt voor ondernemers die door Covid-19 in de financiële problemen zijn gekomen. In de paragraaf 1 Coronavirus Covid-19 worden de cijfers toegelicht.

Bijzondere bijstand

Zoals in de 1^e bestuursrapportage al opgenomen, verwachten we voor bijzondere bijstand een stijging van de uitgaven met € 125.000. Dit omdat aanpassing van de beleidsregels niet heeft geleid tot beperking van de uitgaven. Daarnaast zijn de kosten voor medebeschermbewind flink gestegen. De stijging van de uitgaven voor de individuele inkomens toeslag is een effect van de inzet van De Voorzieningswijzer.

Uitkeringen BUIG

De uitkeringslasten zullen naar aanleiding van de coronacrisis gaan stijgen. We verwachten in 2020 € 140.000 meer uitkeringslasten dan begroot.

Werkfit

Vanwege het wegvallen van de kosten voor de SW-medewerkers buiten gemeente hebben we € 90.000 minder kosten. Dit hebben we al toegelicht in de 1^e bestuursrapportage 2020.

Inburgering

Voor de invoering van de Wet Inburgering per 1 juli 2021 hebben we in de meicirculaire 2020 een invoeringsbudget ontvangen van € 41.000. Dit invoeringsbudget is als taakmutatie nu opgenomen in de begroting.

Jeugdzorg

Zoals aangegeven in de 1^e bestuursrapportage nemen we voor de verwachte kostenstijging binnen de jeugdzorg € 200.000 extra budget op.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning en welzijn

WMO Huishoudelijke hulp

In de 1^e bestuursrapportage hebben we al aangegeven dat het budget voor huishoudelijke hulp verhoogd moet worden met € 200.000. De oorzaak ligt vooral bij de aanzuigende werking van de invoering van het abonnementstarief. Verder is er sprake van een tariefstijging bij de aanbieders.

WMO Begeleiding

Op basis van de grote overschrijding in de jaarrekening 2019 en de analyse van deze overschrijding, verhogen we het budget voor Wmo begeleiding met € 600.000. Het beeld is dat de overschrijding bij de jaarrekening 2019 structureel van aard is.

WMO Maatwerkvoorzieningen

Op basis van de overschrijding in de jaarrekening 2019 en de analyse van deze overschrijding, verhogen we het budget voor maatwerkvoorzieningen met € 100.000. De verwachting is dat de overschrijding van het budget minder hoog is dan in 2019. Duidelijk is dat de bezuiniging in het kader van Financieel gezond van in totaal € 69.000 niet realistisch was en hiermee wordt teruggedraaid.

WMO maatschappelijke opvang / beschermd wonen (MO/BW)

Half juli hebben we van de centrumgemeente Apeldoorn bericht ontvangen over de vereffening van het overschot financiële bijdrage MO/BW over 2019 zoals opgenomen in het convenant regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen Oost Veluwe. Het gaat om een incidenteel bedrag van € 676.000. Daarnaast ontvangen we jaarlijks structureel € 24.000 vanuit het regionaal budget. Vanuit de gemeente Apeldoorn is aangegeven dat we tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel in 2022 rekening kunnen houden met een incidentele bijdrage vanuit het regiobudget.

Onderwijs en Kinderopvang

Binnen onderwijs worden de lasten hoger omdat de specifieke uitkering voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) op basis van de laatst bekende beschikking € 56.000 hoger is dan opgenomen in de begroting. Omdat deze bijdrage budgetneutraal geraamd wordt, stijgen ook de begrote lasten.

BATEN

€ 1.858.000 V

Werk en inkomen

Binnen dit werkgebied zien we een forse toename van de baten. Dit wordt veroorzaakt door de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) die met ingang van half maart geldt voor ondernemers die door Covid-19 in de financiële problemen zijn gekomen. In de paragraaf 1 Coronavirus Covid-19 worden de cijfers toegelicht.

BUIG budget 2020

In de 1^e bestuursrapportage gingen we op basis van het voorlopig budget (oktober 2019) uit van een stijging van de BUIG-uitkering met € 202.000. Deze verhoging moet op basis van het nader voorlopig budget (mei 2020) naar beneden worden bijgesteld naar een bedrag van € 40.000.

Werkfit

Binnen Werkfit zien we in 2020 een verwacht tekort van € 30.000 als gevolg van minder detacheringsofbrengsten dan begroot.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning en welzijn***WMO Huishoudelijke hulp***

Zoals al aangegeven in de 1^e bestuursrapportage heeft de invoering van het abonnementstarief geleid tot lagere inkomsten vanuit de eigen bijdrage. Wij verwachten dat de ontwikkeling van inkomsten in 2019 zich voortzet in 2020. Vandaar dat we voor 2020 € 100.000 minder aan eigen bijdragen verwachten waar we zelf geen invloed op hebben. Vanwege de coronacrisis zijn er daarnaast incidenteel minder inkomsten vanuit eigen bijdragen. Dit wordt in paragraaf 1 Coronavirus Covid-19 toegelicht.

Onderwijs en Kinderopvang

Binnen onderwijs worden de baten hoger omdat de specifieke uitkering voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) op basis van de laatst bekende beschikking € 56.000 hoger is dan opgenomen in de begroting.

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel, W.P. van Burgsteden en C. Sjerps

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Bedrijfsvoering
- Financiering en overig

Bedrijfsvoering

*A.J. van Hedel
C. Sjerps*

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Aanpassen van werkprocessen en trainen van medewerkers voor Een organisatie die bijdraagt aan de transformatie in het sociaal domein en die klaar is voor de Omgevingswet.	Vanuit het actieplan voor de invoering van de Omgevingswet worden trainingsmomenten in gepland. Door het uitstel van de inwerkingtreding schuift het oefenen grotendeels ook door naar 2021.	
Invoeren van verzuimprotocollen en verzuimbegeleiding.	Zit in besluitvormingsprocedure, in de fase van de medezeggenschap. Verwachting dat het dit jaar afgerond is.	
Starten met het digitaliseren en anonimiseren van bouwdoSSIers.	Project digitaliseren opgestart, scanconfiguratie geleverd, begonnen met scanklaar maken bouwdoSSIers (opgeschort ivm Corona virus). Afwachten wanneer gestart kan worden.	
Opstellen van een beleidsnota informatiebeheer (DIV/Archief)	Opstellen beleidsnota is opgestart, de verwachte oplevering is het derde kwartaal van 2020	
Toetsen en zo nodig wijzigen van bestaande arbeidsvoorwaarden op het gebied van reismobiliteit.	Focus in reismobiliteit is vanwege Corona gericht op thuiswerken. Wordt in het vierde kwartaal wel voorbereid. In 2021 concrete resultaten	

Financiering en overig

W.P. van Burgsteden

Wat hebben we gedaan?

Activiteit	Stand van zaken	Resultaat
Enerzijds zorgen voor positieve resultaten in de jaarrekening, waardoor de vrije reserve, als onderdeel van de algemene reserve, verder gevoed kan worden en anderzijds proberen we de risico's te verkleinen.	Het jaar 2019 is negatief afgesloten. Naar verwachting staat het resultaat 2020 ook onder druk	
Evalueren van de nota "Grondbeleid".	Huidige nota is nog geldig dit jaar ,dus evaluatie wordt doorgeschoven naar 2021 er is dan meer zicht op de effecten en gevolgen van de omgevingswet	
Evalueren van de Financiële Verordening.	De evaluatie van de Financiële verordening staat voor dit najaar 2020 gepland.	

Financiële ontwikkelingen

Programma 4 - Bedrijfsvoering en Financiering

	Begroting 2020	BGW 2e Burap	Begroting nw
Lasten			
Incidenteel	-€ 117	-€ 29	-€ 146
Structureel (incl. organisatie)	€ 7.260	€ 299	€ 7.559
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 7.143	€ 270	€ 7.413
Baten			
Incidenteel	€ 0	€ 505	€ 505
Structureel	€ 35.853	€ 767	€ 36.620
Totale baten (excl. bestemming)	€ 35.853	€ 1.272	€ 37.125
Saldo excl. bestemmingen	€ 28.709	€ 1.003	€ 29.712
Bestemmingen			
Toevoeging aan reserves	€ 750	-€ 59	€ 691
Onttrekking aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingen per saldo	-€ 750	€ 59	-€ 691
Saldo incl. bestemmingen	€ 27.959	€ 1.062	€ 29.021

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Werkgebieden x € 1.000	2020			2e Burap		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bedrijfsvoering	€ 7.051	€ 81	-€ 6.970	€ 7.099	€ 122	-€ 6.977
Financiering en Overig	€ 843	€ 35.772	€ 34.929	€ 1.006	€ 37.003	€ 35.998
Totaal 4 Bedrijfsvoering en Financiering	€ 7.894	€ 35.853	€ 27.959	€ 8.105	€ 37.125	€ 29.021

Toelichting op de incidentele mutaties

Werk Gebied	Omschrijving	LASTEN	Incidenteel
Bedrijfsvoering	Voorlichting, extra edities huis aan huis blad coronamaatregelen		€ 8
Bedrijfsvoering	HR, Sociale Innovatie / persoonlijke ontwikkeling		€ 35
Bedrijfsvoering	Aanschaf kleding toezichhouders coronamaatregelen		€ 4
Bedrijfsvoering	Automatisering, vervangen uitleenlaptops		€ 6
Bedrijfsvoering	Automatisering, coronamaatregelen		€ 30
Bedrijfsvoering	Archief, project digitalisering bouwdoossiers		€ 32
Bedrijfsvoering	Automatisering ontwikkeling kapitaallasten		-€ 144

Werk Gebied	BATEN Omschrijving	Incidenteel
Financiering	Provinciale bijdrage Covid19	€ 59
Financiering	1e Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden	€ 447
Financiering	2e Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden	€ 200
Financiering	Lagere opbrengst Toeristenbelasting	-€ 236
Bedrijfsvoering	HR, subsidiebijdrage sociale innovatie / persoonlijke ontwikkeling	€ 35

Verschillen tussen de 2^e bestuursrapportage en begroting

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 1.062.000** voordeliger uit dan geraamd. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van dit verschil toegelicht.

LASTEN

€ 211.000 N

Bedrijfsvoering

In 2020 zal er een bedrag van € 40.000 moeten worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. Dit bedrag betreft met name onbetaalde en oninbare aanslagen uit de jaren 2017 tot en met 2019. Redenen voor oninbaarheid zijn bijvoorbeeld: vertrek naar onbekende bestemming, overlijden, faillissementen. Dit past binnen het uitgangspunt van de basis op orde brengen. De totale voorziening wordt dan €130.000 en bestaat uit de reguliere debiteuren (niet terug te vorderen voorschotten uit de voorliggende jaren vanuit Jeugdzorg en WMO) en de belastingdebiteuren.

Digitalisering bouwdoossiers

Voor het project digitalisering bouwdoossiers is restantbudget 2019 € 32.000 beschikbaar.

HR

In het voorjaar is HR gestart met het traject om alle medewerkers een Insightsprofiel te geven. In dit profiel krijg je inzicht in wat voor type persoon je bent en wat dit betekent in de omgang met collega's. Er zijn verschillende workshops georganiseerd en in het najaar volgen cursussen over het toepassen in de praktijk. De kosten voor de persoonlijke ontwikkeling bedragen € 35.000. De provincie Gelderland heeft hiervoor een subsidie beschikbaar gesteld.

Automatisering

De kostenstijging bij automatisering van in totaal € 78.000 kent diverse oorzaken. De kosten die verband houden met corona zijn de grootste oorzaak. Om er voor te zorgen dat iedere medewerker vanuit huis kan werken zijn er diverse investeringen gedaan. Er zijn meer licenties aangeschaft voor het thuiswerken, office 365 is versneld ingevoerd. De mogelijkheid om via MS Teams digitaal te kunnen vergaderen is gerealiseerd. Meerdere uitleenlaptops waren aan vervanging toe en zijn inmiddels vervangen. De controle door de accountant op de interne audits als ENSIA en SUWI heeft meer gekost dan geraamd. Het doorschuiven van investeringen bij I&A laat een voordeel op de kapitaallasten zien van € 144.000.

Loonkosten

De loonkosten van de organisatie stijgen per saldo met € 86.000 door Cao ontwikkelingen, vacature business controller Sociaal Domein en functieherwaarderingen. De taakstelling op de organisatiekosten is voor € 177.000 ingevuld en op € 3.000 na gehaald.

Financiën

Op basis van de leningenportefeuille neemt de rentelast per saldo toe met afgerond € 35.000. Daar tegenover staat een hogere bijdrage vanuit de bouwgrondprojecten op basis van het geactualiseerde MPG voor een bedrag van € 29.000.

BATEN**€ 1.272.000 V****Bedrijfsvoering**

Voor de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers is een provinciale subsidie toegekend van in totaal € 82.000 op basis van de werkelijke kosten komt de subsidie beschikbaar. Op dit moment bedragen de kosten € 35.000.

Financiën

De algemene uitkering in de programmabegroting 2020 is gebaseerd op de meicirculaire 2019. In 2019 zijn nog twee circulaire verschenen die de uitkering voor 2020 positief hebben beïnvloed. Diverse maatstafgegevens in het sociaal domein zijn bijgesteld. De mutatie bedraagt € 708.000.

Het 1^e compensatiepakket Corona is op 30 juni 2020 beschikbaar gesteld. Voor de lokale overheid is op 28 mei 2020 een steunpakket van een half miljard aan compensatie gepresenteerd. De compensatie voor Brummen bedraagt voor de maanden maart, april en mei 2020 € 447.000.

Op 31 augustus 2020 is vanuit het ministerie van BZK een brief ontvangen over het aanvullend compensatiepakket coronacrisis medeoverheden. Wat dit steunpakket exact inhoudt voor de gemeente Brummen wordt bekend in de septembercirculaire 2020.

In de 2e bestuursrapportage 2020 gaan we uit van een compensatie van € 200.000.

Specifiek voor gemeenten heeft de Provincie Gelderland een subsidieregeling gemeenten COVID-19 vastgesteld. Dit is een lumpsumregeling, waarbij de gemeente zelf (binnen kaders) kan bepalen waar wij de provinciale subsidie aan willen besteden. De regeling is bedoeld voor acute hulp op de korte termijn en faciliteert het inhuren van personeel voor het uitvoeren van vitale functies (waaronder BOA's en medewerkers voor communicatie en onderwijs), noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en te verlenen noodhulp aan culturele instellingen, gemeenschapsvoorzieningen, sportverenigingen en instellingen op het gebied van recreatie en toerisme.

De maximale hoogte van de subsidie is afhankelijk van het inwonertal van de gemeente.

De regeling, met een omvang van € 5,9 miljoen is op 2 mei opengesteld en bedraagt voor de gemeente Brummen maximaal afgerond € 59.000.

De tijdelijke sluiting van campings, hotels en B&B zorgt voor een drastische daling van het aantal toeristische overnachtingen. De raming van de toeristenbelasting wordt hierdoor niet gehaald. De verwachting is dat er € 236.000 lagere opbrengst wordt gerealiseerd. De afdracht aan de reserve toeristenbelasting daalt hierdoor met € 59.000. Per saldo een nadeel van € 177.000 voor de begroting.

Verbonden partijen. Hier is een totaal nadeel te melden van € 25.000 en dit nadeel wordt voor € 19.000 veroorzaakt doordat Vitens geen dividend uitkeert.

Het overzicht van Baten en Lasten

Totaal van de Programma's

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	BGW 2e Burap	Begroting nw
Lasten			
Incidenteel	€ 654	€ 1.788	€ 2.442
Structureel (incl. organisatie)	€ 47.094	€ 2.750	€ 49.844
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 47.749	€ 4.538	€ 52.287
Baten			
Incidenteel	€ 50	€ 3.028	€ 3.078
Structureel	€ 47.795	€ 662	€ 48.457
Totale baten (excl. bestemming)	€ 47.845	€ 3.690	€ 51.535
Saldo excl. bestemmingen	€ 96	-€ 848	-€ 752
Bestemmingen			
Toevoeging aan reserves	€ 750	-€ 59	€ 691
Onttrekking aan reserves	€ 654	€ 283	€ 937
Bestemmingen per saldo	-€ 96	€ 341	€ 245
Saldo incl. bestemmingen	€ 0	-€ 506	-€ 506

De toevoegingen en onttrekkingen aan Reserves

Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves Bedragen x € 1.000	Stand reserve per 1-1-2020	Programma begroting 2020		Begrotings wijziging 2e Burap		Resultaten jaarrekening 2019 en een separaat raadsbesluit	Stand reserve per 31-12- 2020
		Toev.	Onttrek.	Toev.	Onttrek.		
Algemene reserves							
Algemene reserve	€ 3.111	€ 514			€ 506	-€ 2.107	€ 1.012
Bestemmings reserves							€ 0
Toerisme en recreatie	€ 221	€ 237	€ 194	-€ 59	€ 1		€ 204
Bovenwijkse Voorzien.	€ 14				€ 14		€ 0
Duurzaamheid / LOG	€ 255		€ 57		€ 69	-€ 8	€ 121
Afvalstoffenheffing	€ 2.102		€ 403		€ 199		€ 1.500
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		€ 751	€ 654	-€ 59	€ 789		

Toelichting separate raadsbesluiten

Reserve	Onderwerp	Toevoeging	Onttrekking
Algemene Reserve	Resultaat jaarrekening 2019		2.107
Duurzaamheid / LOG	Landschapsbiografie		8

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële gevolgen van de coronacrisis. Dit voor zover we hier op dit moment inzicht in hebben. Wij voeren de maatregelen van het Rijk uit, vertalen ze voor onze gemeente en organiseren faciliteiten die de impact verzachten waar kan. Hierover zijn en worden onze inwoners, bedrijven en organisaties via de gemeentelijke communicatiekanalen op de hoogte gesteld.

We geven aan welke uitgaven en inkomsten we verwachten voor maatregelen die we getroffen hebben. Maar ook welke gevolgen de coronacrisis heeft voor onze inkomsten als gemeente.

Hieronder brengen we per programma in beeld welke kosten, lagere opbrengsten en compensatie als gevolg van Covid-19 op dit moment bekend zijn.

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

-/- € 34.000

Toezicht handhaving en verkeersmaatregelen.

Om voldoende te controleren op de genomen corona maatregelen zijn er extra toezichthouders aangewezen.

Het niet doorgaan van evenementen heeft gevolgen voor de leges.

Bestuur en Dienstverlening

Via ons inwonerspanel "Brummen Spreekt" is een onderzoek gehouden over de gemeentelijke dienstverlening, ondersteuning en informatieverstrekking tijdens de coronacrisis.

Bij de publieksbalie vinden alleen de noodzakelijk afspraken doorgang. Er worden minder persoonsbewijzen en VOG's aangevraagd en verstrekt.

De raadsvergaderingen vinden digitaal plaats, worden gefilmd en gestreamd. Dit brengt kosten met zich mee.

Programma 2 Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer

-/- € 7.000

In dit programma zijn kosten gemaakt op verschillende terreinen.

Doordat we sinds de uitbraak van de coronacrisis massaal thuisblijven ontstaat er meer huishoudelijk afval. De kosten van de afvalinzameling stijgen. Ook in de openbare ruimte hebben we meer kosten gemaakt. Er werd meer afval aangeboden waardoor de inzamelkosten zijn toegenomen.

Voor getroffen ondernemers is een bloemenactie gehouden.

Programma 3 Sociaal Domein en Samenleving

-/- € 134.000

Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) 1, 2 en 3.

-/- € 8.000

Inkomensondersteuning

De Tozo (Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers) is eind maart in het leven geroepen om zelfstandig ondernemers overeind te houden die door de maatregelen om corona te bestrijden zwaar zijn getroffen. De 1e tranche van de Tozo-regeling (Tozo 1), was een inkomensaanvulling van 3 maanden tot aan het bijstandsniveau. De gemiddelde hoogte van de toekenning bedroeg voor 3 maanden € 3.750. Het aantal toekenningen bedroeg 296. De totale hoogte van de toekenningen bedroeg € 1.110.000.

Vanaf 1 juni geldt Tozo 2. Hiervoor gelden strengere voorwaarden zoals een partnerinkomenstoets. Deze regeling kan tot eind september worden aangevraagd. De gemiddelde hoogte van de toekenning bedraagt voor 4 maanden € 5.000. We verwachten op basis van de aanvragen die eind juli bekend waren dat de uitkeringslasten voor Tozo 2 € 490.000 zullen bedragen.

Inmiddels is Tozo 3 door het kabinet gelanceerd. Hiermee komt het kabinet met een steun- en herstel-pakket voor ondernemers en werkenden, dat volgt op de twee eerdere noodpakketten. Het nieuwe pakket loopt tot in 2021 en is gestoeld op drie pijlers: steun, helpen aanpassen en investeren. De financiële gevolgen hiervan hebben we op dit moment nog niet in beeld.

Bedrijfskredieten

In de 1^e tranche van de Tozo-regeling zijn geen bedrijfskredieten aangevraagd.

In de 2^e tranche zijn er tot en met eind juli 12 aanvragen toegekend van maximaal € 10.000. We gaan in deze 2^e bestuursrapportage uit van 15 aanvragen voor in totaal € 150.000.

Uitvoeringskosten

Eind juli is overeenstemming bereikt door de VNG en de staatsecretaris van SZW over de vergoeding voor uitvoeringskosten van de Tozo. Als gemeente ontvangen we € 450 per besluit voor een aanvraag levensonderhoud. Voor de aanvragen bedrijfskredieten bedraagt de vergoeding € 800 per besluit. De bedragen gelden zowel voor Tozo 1 als 2 ongeacht of het gaat om een toewijzing of een afwijzing. De vergoeding loopt mee in de totale vergoeding van het Rijk voor de Tozo-regeling.

De uitvoeringskosten door de gemeente Apeldoorn voor Tozo-levensonderhoud bedragen naar verwachting € 465 per besluit. Voor aanvragen bedrijfskrediet is het bedrag naar verwachting € 895 per besluit. De vergoeding via de Tozo dekt dus niet de volledige kosten.

In deze 2^e bestuursrapportage gaan we uit van € 254.000 voor de uitvoering van Tozo 1 en 2.

Vergoeding Rijk TOZO

Op basis van bovenstaande kosteninschatting verwachten we dat we de uitkering voor levensonderhoud en bedrijfskredieten ad € 1.996.000 volledig vergoed krijgen. De vergoeding voor uitvoeringskosten is € 8.000 lager dan we naar verwachting aan kosten hebben.

Sociaal Werkbedrijven

p.m.

De uitbraak van het coronavirus heeft impact op de detacheringsofbrengsten Werkfit. Aangezien veel bedrijven geen of minder continuïteit hebben kunnen bieden zijn gedetacheerde SW-medewerkers tijdelijk thuis komen te zitten. We hebben op dit moment nog niet inzichtelijk van het effect hiervan is op de omvang van de detacheringsofbrengsten.

Sociaal Domein, meerkosten, uitstelzorg en inkomstenderving

-/- € 82.000

Continuïteit van de zorg

Deze periode levert voor de zorgaanbieders grote financiële onzekerheid op. Aanbieders worden opgeroepen om de zorg zoveel als mogelijk, al dan niet op alternatieve wijze, te laten doorgaan. Landelijk is de afspraak gemaakt dat het in standhouden van het zorglandschap van cruciaal belang is. Dit betekent dat financiële problemen (het niet meer kunnen betalen van kosten door weggevallen van de omzet) als gevolg van de coronacrisis bij aanbieders voorkomen moeten worden door het bieden van een omzetgarantie.

Eigen bijdrage WMO

Minister De Jonge van VWS heeft op 22 april jongstleden besloten dat in verband met het coronavirus de eigen bijdrage voor in ieder geval de maanden april en mei collectief niet worden geïnd. Dit geldt voor alle Wmo-cliënten behalve de cliënten met de voorzieningen beschermd wonen intramuraal en opvang. VNG is met VWS in gesprek over compensatie van gemeenten over de gederfde inkomsten over deze twee maanden.

Noodopvang kinderen en wegvallen eigen bijdrage

-/- € 9.000

Kinderen van ouders die niet in aanmerking komen voor Kinderopvangtoeslag (KOT), maar die op basis van een gemeentelijke regeling in aanmerking komen voor kinderopvang/peuteropvang. Aanleiding hiervoor is de beslissing van het Rijk om ouders te compenseren voor de ouderbijdrage tijdens de periode dat de kinderopvanginstellingen door coronamaatregelen waren gesloten. Het gaat hier om de periode 16 maart tot en met 10 mei 2020.

In de periode april-mei heeft er geen vervoer voor schoolgym plaats gevonden. De facturen zijn wel doorbetaald.

Sportverenigingen

-/- € 21.000

Het college heeft ingestemd met de kwijtschelding van de huur van gemeentelijk vastgoed aan de buitensportverenigingen voor de maanden maart, april en mei. Ter compensatie van de gedeerde huurinkomsten is een aanvraag ingediend bij Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS). Het besluit of de kwijtscholden huur volledig wordt gecompenseerd is nog niet gevallen. De regeling (TVS) bevat een beschikbaar budget van € 89,5 miljoen.

Lokale culturele voorzieningen

-/- € 10.000

De kermis in Eerbeek/Hall is niet doorgegaan.

Onderwijs en Kinderopvang

-/- € 4.000

Voor het geven van thuisonderwijs zijn voor scholen laptops aangeschaft. Deze laptops worden vergoed. Daarnaast dragen we voor 50% bij in de aanschaf van straatstickers voor scholen en kinderopvanginstellingen in onze gemeente. De stickers dragen bij aan het naleven van de RIVM maatregelen vanaf 11 mei.

Programma 4 Bedrijfsvoering en Financiering

+ € 417.000

Bedrijfsvoering

-/- € 53.000

Voorlichting

Juist in deze periode van de coronapandemie is het van belang dat de gemeentelijke informatie ook via een huis-aan-huisblad aan huis wordt verspreid. Dit kwam ernstig in het geding door het wegvallen van adverteerders in Brummens Weekblad. Met het Brummens Weekblad is een tijdelijke verhoging overeen gekomen voor de publicatie van GemeenteThuis.

Automatisering

Als gevolg van de coronacrisis is de mogelijkheid tot digitaal vergaderen versneld ingevoerd. Met digitaal vergaderen kunnen veel medewerkers volledig thuis werken. Ook het college vergadert nu digitaal.

Op basis van de "Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming" vergadert ook de raad digitaal. Er is extra software aangeschaft en ingericht.

Om alle medewerkers thuis te laten werken zijn er extra licenties aangeschaft. Normaal werkt een deel van de medewerkers altijd op kantoor. Om medewerkers thuis te kunnen laten werken die dat normaal niet doen, is extra ondersteuning geleverd. Er zijn laptops beschikbaar gesteld, CAD stations verplaatst en medewerkers hebben ondersteuning gekregen bij het thuiswerken.

Diverse kosten

Er zijn extra desinfectiemiddelen aangeschaft in verband met de RIVM richtlijnen. Ook is er kleding aangeschaft voor de extra toezichthouders. Verder zijn er nog diverse kosten gemaakt voor de bedrijfsvoering, hierbij valt onder andere te denken aan accrylaatschermen, verkeersborden, dienstfietsen etc.

Financiering

+ € 470.000

Toeristenbelasting

Door de tijdelijke sluiting van hotels, B&B's en campings zijn het aantal toeristische overnachtingen drastisch gedaald.

De opbrengst van € 946.000 aan te ontvangen toeristenbelasting wordt in 2020 niet gehaald.

De voorlopige aanslag toeristenbelasting voor 2020 wordt pas op 30 september verstuurd. Hierbij wordt het aantal overnachtingen niet gebaseerd op het voorgaande jaar (zoals gebruikelijk). Aan het einde van het hoogseizoen wordt gekeken naar een realistisch aantal voorlopig in rekening te brengen overnachtingen. De inkomsten liggen naar verwachting 25% lager, een lagere opbrengst van € 236.000.

Belastingen

Alle ondernemers die gemeentelijke belastingen in Brummen betalen kunnen op aanvraag 3 maanden uitstel van betaling krijgen. De betaling hiervan wordt vervolgens verspreid over de resterende maanden. Dit geldt voor alle gemeentelijke belastingen (OZB, BIZ, Afvalstoffenheffing, toeristenbelasting). Dit houdt in dat wij op een later tijdstip de betalingen ontvangen. Mogelijk ontstaan er (meer) faillissementen door de crisis. Een gevolg kan zijn dat het bedrag van oninbare vorderingen stijgt.

1° Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden

Op 7 juli 2020 heeft het college de raad middels raadsbrief Z048310/D333571 geïnformeerd over het 1° compensatiepakket coronacrisis medeoverheden. Dit pakket bevat voor de gemeente Brummen een bijdrage voor de algemene middelen van afgerond € 447.000. Het pakket is opgebouwd uit diverse onderdelen. Bijdrage voor lokale culturele voorzieningen, continuïteit van de zorg, participatie, voorschoolse voorziening peuters en toeristenbelasting.

2° Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden

Op 31 augustus 2020 hebben wij een brief mogen ontvangen van het ministerie van BZK waarin het 2° compensatiepakket voor medeoverheden wordt gepresenteerd. Dit pakket bevat maatregelen voor compensatie inkomstenderving, lokale culturele voorzieningen, toezicht en handhaving, vrijwilligers en SW-bedrijven.

Ook wordt voor de jaren 2020 en 2021 de opschalingskorting incidenteel geschrapt.

De compensatie voor de gemeente Brummen is nog niet bekend. Een inschatting levert een compensatie op van € 200.000.

Provinciale Ondersteuning

Specifiek voor gemeenten heeft de Provincie Gelderland een subsidieregeling gemeenten COVID-19 vastgesteld. Dit is een lumpsumregeling, waarbij de gemeente zelf (binnen kaders) kan bepalen waar wij de provinciale subsidie aan willen besteden. De regeling is bedoeld voor acute hulp op de korte termijn en faciliteert het inhuren van personeel voor het uitvoeren van vitale functies (waaronder BOA's en medewerkers voor communicatie en onderwijs), noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en te verlenen noodhulp aan culturele instellingen, gemeenschapsvoorzieningen, sportverenigingen en instellingen op het gebied van recreatie en toerisme.

De maximale hoogte van de subsidie is afhankelijk van het inwonertal van de gemeente.

De regeling, met een omvang van € 5,9 miljoen is op 2 mei opengesteld en bedraagt voor de gemeente Brummen maximaal afgerond € 59.000.

Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2020 (MPG)

Alle actieve grondexploitaties lopen conform planning van de MPG 2020. Dit betekent dat er geen aanleiding is om de voorziening grondexploitatie aan te passen. De voorziening bedraagt € 4.026.316. Er worden geen grote aanpassingen verwacht in MPG 2021, behalve als de Raad in de tussentijd anders besluit (bv LCE of doorontwikkeling Elzenbos).

De onderbouwing per grondexploitatie is als vertrouwelijke bijlage, document D339007 bij de 2^e bestuursrapportage gevoegd om de financiële en economische belangen van de gemeente te waarborgen. Het openbaar worden van cijfers of financiële gegevens kan de onderhandelingspositie van de gemeente schaden. Ook kunnen daarmee externe partijen onevenredig bevoordeeld worden bij aanbestedingen of onderhandelingen.

Gemeente Brummen

Postbus 5, 6970 AA Brummen, tel. (0575) 56 82 33, fax (0575) 56 82 88

www.brummen.nl, e-mail: gemeente@brummen.nl